

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS VIDURINIO UGDYMO BENDROJI PROGRAMA (2011)

LITERATŪRINIS (KULTŪRINIS) UGDYMAS

DALYKINĖS IR METODINĖS MEDŽIAGOS ELEKTRONINIAI ŠALTINIAI

11–12 (III–IV GIMNAZIJOS) KLASĖ

Parengė Daiva Binkienė, Ugdymo plėtotės centro metodininkė

Paaškinimai dėl medžiagos pateikimo struktūros:

1. Lentelėje įrašyti *Lietuvių kalbos ir literatūros vidurinio ugdymo bendrojoje programoje* pateikti pagrindiniai laikotarpio reiškiniai ir idėjos, išskirti privalomų autorių kūriniai, kontekstiniai kūriniai, siūlomi nagrinėjimo aspektai, skirti kūrinio prasmėms ir meninei vertei suprasti.
2. Pirmoje lentelės skiltyje sutartiniais ženklais pažymėta:

T →	Tekstinė (verbalinė) medžiaga	G →	Garso įrašai	V →	Vaizdo medžiaga
E →	Informacija apie edukacines programas	P →	Virtualios parodos	U →	Skaitmeninės mokymo(si) priemonės, užduotys

3. Antroje lentelės skiltyje pateikiamos dalykinės ir metodinės medžiagos elektroninių šaltinių nuorodos.

Barokas. Žmogaus ir pasaulio prieštarumas. Jėzuitai Lietuvoje: rūpinimasis valstybės kultūra

Privalomi kūriniai	Konteksto autoriai	Siūlomi nagrinėjimo aspektai
<p>M. K. Sarbievijus <i>Lyrika</i> (pasirinkti eilėraščiai)</p>	<p>K. Sirvydas <i>Punktai sakymų</i> (ištrauka apie laisvą valią) D. Naborovskis <i>Gyvenimo trumpumas. Apie tą patį</i> S. Pšipkovskis <i>Rudens ekvinokcija</i> M. Pacas <i>Testamentas</i> P. Kalderonas (Calderon) <i>Gyvenimas-sapnas</i></p>	<p>Gyvenimas Dievo ir mirties akivaizdoje (memento mori). Gyvenimo-teatro ir gyvenimo-sapno metaforos. Stoiška asmenybės laikysena. Kristaus kario (miles Christi) idealai: ištikimybė Dievui ir Tėvynei. Barokinio teksto vaizdingumas: alegorija, kontrastų dermė. Epochą reprezentuojančios asmenybės: Konstantinas Sirvydas, Mykolas Pacas.</p>

Dalykinės ir metodinės medžiagos elektroniniai šaltiniai

<p>T </p>	<p>M. K. Sarbievijus http://www.xn--altiniai-4wb.info/index/details/922 https://www.upc.smm.lt/naujienos/chrestomatija/ http://antologija.lt/author/motiejus-kazimieras-sarbievijus</p>
<p>T </p>	<p>N. Bulotaitė <i>Kuo šiandien mums įdomus M. K. Sarbievijus</i> http://naujienos.vu.lt/kuo-siandien-mums-idomus-m-k-sarbievijus/</p>

T →	O. Daukšienė <i>Motiejus Kazimieras Sarbievijus poezija: bendražmogiškos tiesos baroko stiliumi</i> http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/get/LT-LDB-0001:J.04~2011~1367183227067/DS.002.0.01.ARTIC
T →	O. Daukšienė <i>Motiejus Kazimieras Sarbievijus – poetas laureatas?</i> http://m.ldkistorija.lt/index.php/istoriniai-faktai/motiejus-kazimieras-sarbievijus-poetas-laureatas/1337
T →	Ž. Nedzinskaitė „ <i>Tas valdovas, kuris liks visada ramus</i> “: Žygimantas ir Vladislovas Vazos M. K. Sarbievijaus kūryboje http://www.culture.lt/lmenas/?leid_id=3354&kas=spaudai&st_id=18864
T →	R. Važgėlaitė <i>Pašnekesiai apie klasikinę filologiją su doc. Živile Nedzinskaite</i> http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2014-05-26-pasnekesiai-apie-klasikine-filologija-su-doc-zivile-nedzinskaite/118075
T →	<i>Vieno eksponato parodoje – Motiejus Kazimieras Sarbievijus poezijos knyga</i> http://www.mab.lt/lt/archyvas/1624/1532
V →	<i>Laida Nuo Parbaus iki Nekrošiaus. Sarbievijus – poetas, įvardijęs baroko esmę</i> https://www.delfi.lt/video/laidos/dokumentika/sarbievijus-poetas-ivardijes-baroko-esme.d?id=66752582
V →	M. Šidlauskas <i>M. K. Sarbievijus Baroko kontekstuose</i> https://www.youtube.com/watch?v=mi1mOvg9qIE
V →	<i>Motiejus Kazimieras Sarbievijus. 1979 (dail. V. Ciplijauskas)</i> http://old.ldm.lt/Naujausiosparodos/V_Ciplijausko_v_p_b.htm
V →	Vilniaus universiteto M. K. Sarbievijaus kiemas https://www.vu.lt/apiemus/istorija/universiteto-rumai

<http://naujienos.vu.lt/vilniaus-universiteto-m-k-sarbievijaus-kiemas/>

<https://www.facebook.com/VilniusVisualArchive/photos/a.715377685151601/2058503004172389/?type=3&theater>

E

Edukacinė programa *Motiejus Kazimieras Sarbievijus ir Kražiai*

<http://www.kraziai.lt/sample-page/edukacin%C4%97s-programos/>

Motiejus Kazimieras Sarbievijus – vienas žymiausių lotyniškai rašiusių XVII a. Europos poetų, Lietuvos jėzuitų auklėtinis, Vilniaus universiteto profesorius, Kražių kolegijoje dėstęs poetiką.

Teminės-edukacinės ekskursijos metu, akcentuojant to meto kultūrą, dvasią ir muziką, mokiniai supažindinami su vieno žymiausių Baroko epochos poetų gyvenimu ir kūryba, skaitomi tekstai, klausomasi gyvai atliekamos baroko muzikos.

Edukacija skirta: 10 – 12 klasių mokiniams (dalyvių grupės iki 25 asmenų).

Trukmė: 1,5 val.

Švietimo teikėjas [Kražių Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus kultūros centras](#)

Kolegijos g. 5, Kelmės r.

U

Motiejus Kazimieras Sarbievijus

<https://smp2014lt.ugdome.lt/11-12/lietuviu-literatura/barokas/motiejus-kazimieras-sarbievijus>

MĄSTYK IR KURK

1 Atlikite užduotis.

INTERPRETUOK IR VERTINK

1 Atlikite užduotį.

2 Atlikite užduotį.

3 Atlikite užduotį.

4 Atlikite užduotį.

5 Atlikite užduotis.

SUŽINOK IR PASITIKRINK

1 Atsakykite į klausimą.

2 Pažymėkite teisingą atsakymą.

3 Pažymėkite teisingą atsakymą.

U →

Iškiliausios baroko asmenybės. Motiejus Kazimieras Sarbievijus

<http://mkp.emokykla.lt/imo/lt/mo/448/>

U →

Barokas. Užduotys

<https://smp2014lt.ugdome.lt/11-12/lietuviu-literatura/barokas/barokas-uzduotys>

MĄSTYK IR KURK

1 Atlikite užduotis.

U →

Baroko literatūra ir kultūra

<https://smp2014lt.ugdome.lt/11-12/lietuviu-literatura/barokas/baroko-literatura-ir-kultura>

INTERPRETUOK IR VERTINK

1 Perskaitykite Kristinos Sabaliauskaitės romano „Silva rerum“ ištrauką ir atsakykite į klausimus.

SUŽINOK IR PASITIKRINK

1 Atsakykite į klausimą.

2 Pažymėkite teisingus atsakymus.

3 Pažymėkite teisingus atsakymus.

4 Priskirkite Baroko epochos menui jam būdingus stilistinius bruožus.

5 Atsakykite į klausimus.